

Bogumiła Lachowicz

SZKOŁA WIELOKULTUROWA – TO NIE TAKIE PROSTE

ZESPÓŁ SZKÓŁ W CONIEWIE

Zespół Szkół w Coniewie

- Szkoła podstawowa i gimnazjum (170 uczniów, w tym 51 cudzoziemców – 30% pochodzenia kaukaskiego (Czeczenia, Dagestan, Inguszetia, Gruzja)
- W obwodzie szkoły umiejscowiony jest ośrodek dla uchodźców w Lininie (czyli Zamiejscowy Zespół Realizacji Świadczeń Urzędu ds. Cudzoziemców)

Zespół Szkół w Coniewie

- Uczniowie-uchodźcy w ośrodku: 2004 -10, 2005 – 20, 2006 – 96, 2007 – 112, 2008 – 61, 2009 – 107, 2010 – 93, 2011 – 37, 2012 – 99, 2013 - 160
- Uchodźcy w szkole - od 2004 r. W ciągu roku liczba uczniów cudzoziemców waha się w granicach 25.

Podstawy prawne edukacji cudzoziemców

- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) – art. 94a (ust. 4a – pomoc nauczyciela)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek oraz organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia (Dz. U. nr 57 poz. 361)

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Brak znajomości języka polskiego
- Trudności z przypisywaniem uczniów do klas i oceną ich wiedzy
- Trudności z uzyskiwaniem wglądu w dokumenty uczniów (zapisy w księdze uczniów, świadectwa)
- Poszukiwanie i skreślanie uczniów, którzy opuścili ośrodek

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Utrudniony kontakt z rodzicami, niechęć do Polaków
- Zachowania agresywne i niebezpieczne
- Ruch uczniów (ok. 60 w ciągu roku)
- Duża hermetyczna grupa nie zainteresowana integracją i nauką języka
- Niechęć uczniów polskich do cudzoziemców

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Niechęć rodziców uczniów polskich do cudzoziemców
- Ocenianie szkoły przez pryzmat wyników egzaminów zewnętrznych i drugoroczności uczniów – władze miejskie i oświatowe
- Opinia o szkole – „szkoła dla uchodźców, niski poziom nauczania”
- Brak wsparcia finansowego

To nie takie proste...

Różnice kulturowe

- Religia

Dogmaty islamu to wiara w:

- jednego Boga
- aniołów
- święte księgi – Tora, Ewangelie, Koran
- wysłanników i proroków
- Dzień Sądu Ostatecznego

Filary islamu – obowiązki
muzułmanina - to:

- wyznanie wiary w jednego Boga
- Modlitwa
- Post
- Jałmużna
- Pielgrzymka do Mekki

To nie takie proste...

Różnice kulturowe

- Religia

- Chrześcijanie i Żydzi wierzą w tego samego Boga – nie trzeba ich nawracać
- „Święta wojna” – fałszywy stereotyp
- Muzułmanin może ożenić się z chrześcijanką, ale kobieta nie może wyjść za chrześcijanina – wyznanie dziedziczy się po ojcu
- Biblia zawiera błędy, Jezus jest prorokiem, nie ma Trójcy Świętej
- Po Sądzie Ostatecznym można trafić do raju, gdzie czekają też uciechy cielesne

To nie takie proste...

Różnice kulturowe

- Religia – zakazy
 - Zakaz picia alkoholu, odurzania się,
 - Jedzenia i dotykania wieprzowiny,
 - Jedzenia mięsa zwierząt zabitych w sposób nierytualny
 - uprawiania hazardu, lichwy
 - homoseksualizmu

To nie takie proste...

Różnice kulturowe

- Strój (czapki, ubiór sportowy – spodnie i chusty),
- Brak zgody na siadanie w ławkach dziewcząt z chłopcami,
- Dziewczęta starają się nie być w nauce lepsze od chłopców,
- Niechęć do psów

To nie takie proste...

Różnice kulturowe

Razem, zawsze w grupie

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

Energia i konieczność okazania swojej sprawności powodują czasem zachowania niebezpieczne

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Niechęć do uczestniczenia w lekcjach wf i muzyki
- Niechęć do siadania w ławkach z uczniami polskimi
- Brak szacunku i niewykonywanie poleceń nauczycieli
- Brak możliwości diagnozy uczniów z deficytami rozwojowymi

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Krótki czas pobytu uczniów w szkole – ucieczki, deportacje
- Stosunek do własności – niszczenie podręczników, przyborów szkolnych, otrzymanej żywności (mleko, owoce)
- Postawa rodziców cudzoziemców – od braku zainteresowania po roszczeniowość i brak zaufania do słów nauczyciela

To nie takie proste...

Trudności w edukacji uchodźców

- Pojawienie się przemocy w rodzinach (pijaństwo, narkomania, kradzieże, bicie)
- Dżiny (opętania). Dżiny – wg dogmatów islamu - duchowe rozumne istoty, stworzone z ognia bez dymu. Są dobre lub złe, pomagają lub dokuczają ludziom.

Dobre praktyki

co nam pomogło

- Przydział uczniów do kilku szkół na terenie gminy
- Lista uczniów z podstawowymi informacjami
- Przyjęcie ucznia – rozmowa kwalifikacyjna, przedstawienie i przyjęcie zasad zachowania
- 2 godz. zajęć z j.pol. i zaj. dydaktyczno-wyrównawcze, dodatkowe 4 godz. języka polskiego tygodniowo

Dobre praktyki

- Praca dyrektora w Lokalnym Zespole Współdziałania (policja, służba zdrowia, pracownicy ośrodka, dyrektorzy szkół)
- Współpraca z ośrodkiem dla uchodźców
- Tłumaczenie dokumentów wysyłanych do rodziców cudzoziemców - np. upomnienie w sprawie regularnego posyłania dziecka do szkoły

Dobre praktyki

- System nagradzania zachowania uczniów – punkty, kwalifikacja na wycieczki organizowane przez Urząd ds. Cudzoziemców
- Dzień Uchodźcy, festyny-integracja
- Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Warsztaty dla uczniów
- Szkolenia nauczycieli z wielokulturowości

Dobre praktyki

- Szkolenia rodziców
- Szkolenia dla nauczycieli dot. nauczania języka polskiego jako obcego
- Poradnik dla rodzica – jak posłać dziecko do szkoły
- Pomoc w odrabianiu lekcji, opieka psychologa
- Zatrudnianie asystenta kulturowego od 2010

Dobre praktyki

- Współpraca z wolontariuszami z Europy pracującymi na rzecz ośrodka dla uchodźców (Stowarzyszenie „Jeden Świat”)
- Udział w konkursach dotyczących wielokulturowości np. Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji IOM – 2 miejsce w konkursie ogólnopolskim "Tacy różni, a tacy podobni - cudzoziemcy w Polsce" za pracę plastyczną (plakat) "W orlich gniazdach wychowały nas matki" oraz udział w Festiwalu Skrzyżowanie Kultur (Warszawa, wrzesień 2009)

Asystent kulturowy

- Tłumaczenie
- Rozwiązywanie konfliktów, wsparcie
- Negocjacje
- Pomoc w odrabianiu lekcji
- Kontakty z rodzicami – nieobecności, zachowanie
- Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach

Codziennność

Lekcje języka polskiego i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
Najtrudniej namówić uczniów do wyjęcia podręczników i zeszytów

Codziennność

Uczestniczenie w życiu szkoły

Najtrudniej utrzymać zainteresowanie i ciszę w czasie uroczystości

Codziennność

Ślubowanie klas pierwszych

Dobre praktyki

Warsztaty międzykulturowe – Szkoła początek integracji
2013

Uczeń pisze po arabsku słowo „Bóg”

Dobre praktyki

Warsztaty międzykulturowe – Szkoła początek integracji
2013

Dobre praktyki

Warsztaty międzykulturowe – Szkoła początek integracji
2013

Dobre praktyki

Pomoc w odrabianiu lekcji – projekt Nauka początek integracji, 2013

Dobre praktyki

Warsztaty tworzenia biżuterii

tyki

Dzień Międzykulturowy

Dobre praktyki

Szkolny Festyn Reymontowski – czerwiec każdego roku

Dobre praktyki

Taniec nowoczesny

Szkolny Festyn Reymontowski

Lezginka

Dobre praktyki

Szkolny Festyn Reymontowski – każdy może zaprezentować swoje umiejętności

Dobre praktyki

Na festyn przychodzą całe rodziny, by się bawić i dopingować występujące dzieci

Dobre praktyki

Prelekcje o Gruzji, połączone z degustacją, dla uczniów i społeczności lokalnej

Dobre praktyki

Gminny Festiwal Piosenki Angielskiej w Coniewie – październik
każdego roku

Cieszy się również zainteresowaniem uczniów-cudzoziemców

Dobre praktyki

Festiwal Nauki i Sztuki w Coniewie – kwiecień każdego roku
Pozwala uczyć się przez zabawę, znajomość języka nie jest niezbędna

Dobre praktyki

Projekty dotyczące wielokulturowości

- **Uchodźcy i polska szkoła** - wykłady dla rodziców finansowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego – 2009, Stowarzyszenie Vox Humana
- **Uchodźcy w polskim społeczeństwie** - finansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców i budżet państwa – 2009, Stowarzyszenie Vox Humana
- **Uchodźca mój dobry sąsiad** - finansowany przez Islandię, Lichtenstein i Norwęgję, dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Gospodarczego i budżet państwa – 2010, Stowarzyszenie Vox Humana

Dobre praktyki

Projekty dotyczące wielokulturowości

- **Wielokulturowe Mazowsze** - dofinansowane ze środków Wojewody Mazowieckiego, zatrudnienie asystenta kulturowego – 2010, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
- **Uchodźca mój kolega i sąsiad** - Aktywny udział dzieci uchodźców w społeczności lokalnej" finansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców i budżet państwa – 2010, Stowarzyszenie Vox Humana
- **Uchodźcy i sąsiad** - finansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców i budżet państwa – 2010, Stowarzyszenie Vox Humana
- **Mazowsze równych szans** - zatrudnienie asystenta międzykulturowego, zajęcia z języka czeczeńskiego, tłumaczenie – 2011, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, 25 000 zł.

Dobre praktyki

Projekty dotyczące wielokulturowości

- **Szkoła – początek integracji**” - projekt Stowarzyszenia Vox Humana współfinansowany przez Europejski Fundusz na Rzecz Uchodźców i Budżet Państwa – 2012- 2014, 377 000 zł
- **„Nauka języka – podstawa integracji”** - projekt Fundacji Obywatelska Perspektywa współfinansowany przez Europejski Fundusz na Rzecz Uchodźców i Budżet Państwa – 2012-2013, 138 000 zł.

Ćwiczenia

- Ankieta „Twój stosunek do uchodźców”
- Ślepiec
- Wizualizacja
- Przykłady dokumentów szkolnych skierowanych do cudzoziemców

Zespół Szkół w Coniewie

Coniew 28

05-530 Góra Kalwaria

Tel. 600-063-051

(22) 727-35-70

E-mail: zsconiew@wp.pl

www.zsconiew.szkolnastrona.pl

Dziękuję za uwagę

Szkoła posiada zgody uczniów na publikację ich wizerunku